

Nr 14.

Godkänd av första kammaren den 15 februari 1916.

Godkänd av andra kammaren den 15 februari 1916.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts i punkterna 20—24 under andra huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställningar angående anslag till uppfostringsanstalter för minderåriga förbrytare.

(Statsutskottets utlåtande nr 2.)

Till Konungen.

1:o) I den till riksdagen den 14 januari 1916 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Eders Kungl. Maj:t i punkt 20 under andra huvudtiteln föreslagit riksdagen att till avlöning åt tjänstemän vid statens uppfostringsanstalt å Bona å extra stat för år 1917 anvisa ett förslagsanslag å högst 28,645 kronor.

För ifrågavarande ändamål är i innevarande års riksstat uppfört ett anslag å 26,345 kronor. De omständigheter, som föranleda den föreslagna höjningen av anslaget, äro dels tillkomsten av nya ålders-tillägg till ett beräknat belopp av tillhoppa 700 kronor, dels ock behovet av ökning i lärarkrafterna vid anstalten med en tredje lärare, vilkens avlöning skulle utgöra 1,600 kronor.

Riksdagen, som av den i ärendet förebragta utredningen funnit behovet av den nya lärarbefattningen ådagalagt, har icke haft något att erinra mot de föreslagna beloppen för lärarens avlöning eller för de beräknade ålderstilläggen och har alltså *till avlöningar åt tjänstemän vid statens uppfostringsanstalt å Bona, å extra stat för år 1917* anvisat ett förslagsanslag å högst 28,645 kronor.

2:o) I punkt 21 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till kost och beklädnad åt de vid statens uppfostringsanstalt å Bona intagna elever m. m. å extra stat för år 1917 bevilja ett förslagsanslag av 63,000 kronor.

Av utredningen i ämnet framgår, att höjningen av ifrågavarande anslag, som i innevarande års riksstat upptagits till 52,000 kronor, är föranledd huvudsakligen av en alltjämt fortsatt stegring av elevantalet och den inträdda dyrtiden.

Då riksdagen icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen till *kost och beklädnad åt de vid statens uppfostringsanstalt å Bona intagna elever m. m. å extra stat för år 1917* beviljat ett förslagsanslag av 63,000 kronor.

3:o) I punkt 22 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till utförande av följande arbeten vid statens uppfostringsanstalt å Bona, i huvudsaklig överensstämmelse med de av anstaltens styrelse framlagda förslag, nämligen ändringsarbeten i de två elevbyggnaderna för beredande i vardera av sovplatsutrymme för ytterligare 20 elever samt uppförande av en avdelningsföreståndarbostad, två förmansbostäder och en skolbyggnad, ävensom för anskaffande av de till följd av dessa ändrings- och nybyggnadsarbeten erforderliga inventarier å extra stat för år 1917 bevilja ett belopp av 134,500 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att förskottsvis av tillgängliga medel utanordna vad av detta belopp må finnas erforderligt för arbetenas påbörjande under innevarande år.

Av vad departementschefen anfört framgår, att anstalten å Bona, som från början var avsedd för 96 elever, under de senare åren fått mottaga elever till betydligt större antal än det nyss nämnda. Den 1 november 1915 — en tid på året, då elevantalet plägar vara lägst — uppgick antalet elever därstädes till 122. Anstaltens styrelse har för år 1917 och de närmaste åren därefter beräknat ett medeltal av 136 elever, en beräkning, som syntes departementschefen icke vara för högt tilltagen.

Departementschefen har vidare framhållit vikten av att de anstalter, å vilka ådömd tvångsuppfostran skall verkställas, icke nödgas arbeta under sådana förhållanden, att risk uppstår för att ändamålet med tvångsuppfostran förfelas. En sådan risk föreligger enligt departementschefens mening redan nu vid Bonaanstalten på grund av de därstädes nu rådande trånga utrymmesförhållandena. Snara åtgärder till missförhållandenas avhjälpande vore därför av nöden.

Enligt Eders Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag skulle följande byggnadsarbeten företagas, nämligen inredandet av ett 20-tal nya sov-

platser i vardera av de nuvarande två elevbyggnaderna samt uppförandet av dels bostadshus åt en avdelningsföreståndare och två förmän och dels en skolbyggnad. Kostnaden för dessa byggnadsarbeten har beräknats till 134,500 kronor.

Riksdagen, vars vederbörande utskott vid besök å Bona tagit kännedom om förhållandena därstädes, har funnit behovet av de ifrågasatta byggnadsföretagen oavvisligt. Då kostnadsberäkningarna ej heller givit anledning till erinran från riksdagens sida har riksdagen till utförande av följande arbeten vid statens uppfostringsanstalt å Bona, i huvudsaklig överensstämmelse med de av anstaltens styrelse framlagda förslag, nämligen ändringsarbeten i de två elevbyggnaderna för beredande i vardera av sovplatsutrymme för ytterligare 20 elever samt uppförande av en avdelningsföreståndarbostad, två förmansbostäder och en skolbyggnad, ävensom för anskaffande av de till följd av dessa ändrings- och nybyggnadsarbeten erforderliga inventarier å extra stat för år 1917 beviljat ett belopp av 134,500 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att förskottsvis av tillgängliga medel utanordna vad av detta belopp må finnas erforderligt för arbetenas påbörjande under innevarande år.

4:o) I punkt 23 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till hyresersättning för anstalt, där minderåriga kvinnliga förbrytare, vilka enligt domstols förordnande skola insättas i allmän uppfostringsanstalt, mottagas till uppfostran, ävensom gottgörelse för bränsle, belysning, inventarier m. m. vid anstalten samt bidrag till avlöning åt personal för anstaltens skötsel å extra stat för år 1917 bevilja ett belopp av kronor 17,450.

Sistlidet års riksdag har för samma ändamål beviljat ett belopp av 8,600 kronor.

Den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna ökningen av ifrågavarande anslag föranledes dels därav, att ett tredje skyddshem är avsett att uppföras å egendomen Viebäck, dels därav att de belopp, som beräknats för bränsle, belysning, inventarier m. m., visat sig otillräckliga.

Då riksdagen av den i ämnet förebragta utredningen funnit behovet av det nya hemmet ådagalagt och då den föreslagna hyresersättningen med hänsyn till nuvarande priser å byggnadsmaterial och arbetskraft icke torde tåla någon minskning, har riksdagen ansett sig böra bevilja den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna ersättningen för det nya hemmet, under uttalande av att ritningarna till den nya byggnaden, innan de fastställas till utförande, böra underkastas granskning av den sakkunniga myndighet Eders Kungl. Maj:t bestämmer.

Därest hemmet skulle bliva färdigt först någon tid in på år 1917,
Bihang till riksdagens protokoll 1916. 14 saml. 11 häft. (Nr 11-14.) 2

torde emellertid såväl hyresersättning som ersättning för bränsle, belysning, inventarier, telefon m. m. samt bidrag till lön och underhåll åt föreståndarinna och biträden böra utgå först från den tidpunkt, från vilken hemmet blir i skick att kunna användas för sitt ändamål.

Vidare anser riksdagen, att bidrag till lön och underhåll åt ett andra biträde ej bör utgå förr än sammanlagt minst trettiosex platser å de tre hemmen blivit belagda.

I detta sammanhang vill riksdagen framhålla dels önskvärdheten av att vid framtida äskande av anslag för ifrågavarande ändamål upplysningar om resultatet av skyddshemmens verksamhet om möjligt meddelades riksdagen, dels ock att det torde böra tagas i övervägande, om icke utackordering av elever kunde äga rum i större utsträckning än vad för närvarande förekommer. Riksdagen, som i övrigt icke haft något att erinra mot förevarande framställning, har alltså till *hyresersättning för anstalt, där minderåriga förbrytare av kvinnligt kön*, vilka enligt domstols förordnande skola insättas i allmän uppfostringsanstalt, *mottagas till uppfostran, ävensom gottgörelse för ved, inventarier m. m. vid anstalten samt bidrag till avlöning åt personal för anstaltens skötsel* å extra stat för år 1917 beviljat ett belopp av 17,450 kronor.

5:o) I punkt 24 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till gottgörande av bespisning, beklädnad, läkar- och sjukvård m. m. åt minderåriga kvinnliga förbrytare, vilka enligt domstols förordnande mottagits vid allmän uppfostringsanstalt, ävensom utrustning vid elevs utskrivning från anstalten å extra stat för år 1917 anvisa ett förslagsanslag av 15,000 kronor.

För ifrågavarande ändamål är för innevarande år beviljat ett belopp av 9,000 kronor.

Då riksdagen icke haft något att erinra mot den föreslagna anslagshöjningen, vilken föranledes dels av ett ökat antal elever å skyddshemmen, dels av den under senare år stegrade kostnaden för utrustning för utskrivna elever, har riksdagen till gottgörande av *bespisning, beklädnad, läkar- och sjukvård m. m. åt minderåriga förbrytare av kvinnligt kön, vilka enligt domstols förordnande mottagits vid allmän uppfostringsanstalt, ävensom utrustning vid elevs utskrivning från anstalten*, å extra stat för år 1917 anvisat ett förslagsanslag av 15,000 kronor.

Stockholm den 15 februari 1916.

Med undersåtlig vördnad.